

Rózi

Nem emlékszem már, melyikünk nevezte el Rózinak. Azt sem tudom, miért vettük meg. Talán unalomból. Vagy talán mert jól nézett ki; kecses alakú, mégis tekintélyes szerkezetnek mutatkozott, ahogy ártatlan rózsaszín lényként árválkodott a kis coffee shop kirakatában.

Három hete éltem akkor Hollandiában, egy izlandi és egy cseh lány volt a két szobatársam. Eredetileg egyikünk sem oda készült az Erasmus-félévére, mégis gyorsan sorsszerűnek kezdtük érezni, hogy összekavarított bennünket az élet. Én Helsinkit néztem ki magamnak, vágytam oda nagyon, biztos jó is lett volna, de nem értem be, túl sokan jelentkeztek. B verzióként merült fel Hollandia, azon belül egy Ede-Wageningen nevű hely, ami számomra a mai napig értelmetlen: ez volt a hivatalos cím, ilyen település viszont a térképek szerint mintha nem létezne. Van Ede, ott volt az egyetem, és van Wageningen is, ami meg egy faluszerű képződmény, persze csak holland értelemben faluszerű, de így, egyben, hogy Ede-Wageningen, hát nem tudom. Nem is derült ki. Utána kellene nézmem.

Kollégiumban laktunk, a földszinten. Nem kértük egymást, nem is tehettük ismeretlenül, egyszerűen összeosztottak bennünket. Mindhárman nagyon egyedül voltunk, ez sokat segített a kommunikáció beindulásában, ilyenkor az ember kapaszkodik, akibe tud, meg akibe lehet, és beljük lehetett. Jenka, az ostravai lány volt a legkeményebb csaj közülünk, igazi súlyos, bányászvárosi gyerekekkel. Százhatvan centi energia, közvetlenség, szűk distanciabuborék. Herpa teljesen más alkat volt, más természettel. Egy darabig tartotta tőlünk a távolságot, már-már közönyösnek tűnt, aztán kiderült, hogy csak zárkózott. És jött egy pillanat, amikor elengedte magát, mint egy olvadásnak induló mirelit termék – ő szívta félájultra magát először a vízpipából. Majdnem belefulladt a gőzbe, amit kifújtt.

Szégyen, de nem tudom pontosan, milyen szakra jártak. Biztos szóba került, de nem volt jelentősége. Érzéketlenségnek tűnhet, mentségemre szolgáljon, hogy a saját céljaimmal se voltam akkoriban tisztában. Illetve magammal, úgy-ahogy voltam. Rossz időszakom volt előtte itthon, nem jött sehogy a szerelem, amit annyira vártam pedig. Ilyenkor kézenfekvő egy Erasmus-félév, sokan tanácsolták, húzzak el, mindegy, hová, csak bulizzak felelőtlenül, és ha lehet, féktelenül, majd csak lesz valami. Itthon kommunikáció szakos voltam, vérbeli alibiszaknak éreztem, azt hiszem, azért is jelentkeztem rá. Aztán megszerettem. Viszont nem akartam semmi konkrétat az élettől. Helsinkiben kinéztem magamnak viszonylag érdekes tantárgyakat, azt gondoltam, a finn közeg és pár jópofa óra tökéletes lesz az Erasmus-bulifélévemre. Aztán amikor nem jött össze, szétment az addig se túl erős koncentrációm. Jó, akkor Hollandia. Mi van ott? Sztereotípiák jutottak eszembe. Tulipán, fű, biciklizés. Oké, jó lesz. Összezavarodtam a kreditek-

kel kapcsolatban, felvettem mindenfélét, ha kellett, ha nem. Később kettőt ha sikerült elismertetnem.

Megpróbáltam nemrég összeszedni, mire emlékszem a pipaszívásokon kívül. Nem sok mindenre. Leginkább a hülyeségek maradtak meg.

Amikor Herpa órákra bezáródott egy kávézó végéjébe, és alig tudták kiszabadítani. Feszítővas kellett hozzá. Miután kiszabadult, öt percig csak pislogott.

Vagy amikor Jenka felszedett egy fura liverpooli srácot. Ültünk vele valami kenderboltban, és azt ecsetelte, mennyire nem szereti a Liverpool focistáit. Van a városban egy másik csapat, az Everton, ő annak szurkol. Volt egy története ennek okáról, miszerint a Beatles egyik tagjának valamelyik rokona az Everton stadionjának a pályamunkása volt, vagy mi. Talán Lennonnt mondta, de nem biztos. És hogy annyira szereti a Beatlest, hogy emiatt Everton-szurkoló lett. Jó, de ez kit érdekelt? Egyikünket se izgatta, se a téma, se ő. Annyit levettem a testbeszédéből, hogy tetszem neki, aztán mégis Jenkával ment el sétálni. Vagy nem tudom, hova. Egyáltalán nem bántam.

Az is megvan, amikor egyszer rettenetes időjárás körülmények között, sűrű esőfüggönyön keresztül átbicikliztünk Bennekomon. Az egy város. Vagy egy városrész, már nem tudom, csak a névre emlékszem, hogy Bennekom. Valami képeslapbolt előtt van ott egy szobor, bajszos öregember álldogál sapkában, zakóban, hátratett kezekkel, mellette tábla *Wageningen* felirattal, az öreg balra néz, mintha vonatot várna. Sikerült nekiütköznöm. Elestem. Még a földről, ösztönösen bocsánatot kértem tőle angolul. Herpa ezt túlzott udvariasságnak minősítette, és Jenka is úgy vélte, az öregnek ki kellett volna térnie előlem. Szétáztunk, és röhögtünk, mint a vaddisznók.

Hát, ezek. Az egyetemről szinte semmi nem maradt meg. Illetve de, Pietro, az olasz vendégtanár.

Meglepő basszushangja volt, és csekély tudása. Mindenféléről szöveget, aminek nem sok köze volt a tantárgyához. Nem számított, mit mond, csak beszéljen. Lehunyttal szemmel hallgattam én is. Itt zsong bennem a hangja. Ahogy áll a katedrán, és olyanokat mond, hogy *when people see a feathered animal flying through the air, they categorize it as a "bird" and not a "fish"*. És volt, aki jegyzetelt. Egyszer elmondta, hogy szeret mindent megreformálni. Például létezik egy általános csoportosítás, minden szakember használja, amely szerint a fogyasztókban kognitív, érzelmi és magatartásbeli folyamatok és reakciók mennek végbe. Ezzel szemben ő, most figyeljünk, kognitív, érzelmi és pszichológiai csoportokat különített el. Magatartásbeli helyett pszichológiai. Büszke volt rá, hogy szembemegy a sztenderddel.

A hangja miatt alkalmazhatták. Ami egyébként sehogyan nem jött össze a fejével. De a lányok oda voltak érte, kicsit én is. Meséltem a koleszban róla, Herpa erősen érdeklődött, így hát elvittem magammal az egyik órájára. Utána azt mondta, nem érti a nőket, ő nem lát semmi különöset Pietróban.

Esténként körülültük Rózit. Megbeszéltük, kivel mi történt reggel óta, általában semmi, a napok azzal érték el a céljukat, hogy elteltek. Másfelől akkor kezdődtek el igazán, amikor megkezdtük az esti szeánszot. Kétszöví

pipa volt, könnyen bedugult, a rendeltetésszerű üzemeléshez szépen össze kellett dolgoznunk, komoly együttműködést igényelt a dolog. Ha valamelyikünk szívta az egyik csövet, a másikat valaki másnak be kellett fogni. És néha muszáj volt átfújni, hogy kitisztuljon. Jenka azt az egy szót tanulta meg magyarul, hogy *fujni, fujni*, így biztatott mindig, rövid u-val. A *blow* valahogy nem ment a fejébe.

Egy este, nem is este, éjjél volt már, belépett a szobánkba egy srác. Nulla kopogás. Egyszer csak ott állt. Előtte három viszonylag jó nő, kettő szájában vízpipacsó, a harmadik vigyorog. Az voltam én. Állt szegény szőke fejjel, és úgy bámulta Herpát, mint akit megbabonáztak. *Jaroslav*, mondta. Hogy ő egy Jaroslav, Plzeňből. Azt mondták neki, van ebben a szobában egy cseh csaj, jött megismerkedni. Láttam, mennyire szerette volna, ha Herpa az, de nem volt szerencséje, Jenka vette ki a szájából a pipát, és mutatkozott be neki.

A liverpooli srácnak én tetszettem, a plzeňinek Herpa, logikus, hogy mindketten Jenkával keveredtek össze.

Egyszer meglátogattak a szüleim. Szereztem nekik egy kis szobát három emelettel fölöttünk, két éjszakára. Teljesen szabálytalanul, de ez senkit nem érdekelt. *Nem is annyira le pattant ez a kollégium*, mondta az apám. Nem tudom, mire számított. Nem tudtak sokat aludni, minden éjjel mentek a bulik. Napközben mutogattam nekik a helyeket, nevezetesség kevés volt, de hangulat azért igen. Elmentünk biciklizni, beültem velük coffee shopba, apám kicsit szégyenkezve még szívott is valamit. Végig úgy éreztem, neheztel rám. Végül kibökte, miért: nem tudta feldolgozni, hogy amikor elutaztam, a reptéren kiderült, hogy túlsúlyos a bőröndöm. Persze már akkor, amikor be volt fóliázva, utána mérték le. Ezért haragudott. Merthogy megmondta ezt előre előző este, amikor pakoltam. Igaza lett, az utolsó pillanatban minden szarságot betettem, a cuccok felére nem volt szükségem. Három plüssálatot vittem például magammal, egy dromedárt, egy kengurut és egy flamingót. Végül aztán ki se szedtem őket a bőröndből. És igaza lett abban is, hogy az extrapénz, a büntetés, amit a túlsúly miatt fizetni kellett, többbe került, mint a jegy. Márpedig ő állta a költségeket.

Ott szentségelt a reptéren, mindenki előtt. Nagyon kínos volt. És ez még nem volt elég, a csekkolásnál megkérdezte egy kurva jófej alkalmazott, van-e a csomagomban szűrőeszköz, öngyújtó, esetleg bármi más tiltott dolog. Az öngyújtónál elbizonytalanodtam. Ennyi elég volt, hogy ez a jófej kicsomagoltassa a bőröndöt. Fóliáztathattam be újra. Aztán megint a sorban állás. Mikor odaértem, azt mondja a srác, egyszerűbb lett volna, ha azt mondom az előbb, nincs benne öngyújtó. Mondtam, hogy ne mosolyogjon, nem mondtam azt se, hogy van. Itt van előttem az a mosolygó arc. Ne röhögj, bunkó voltál. Ráadásul nem volt öngyújtó a bőröndben.

Apám Edében még mindig ezen puffogott. A túlsúlyon. Meg rajtad. Hogy milyen pofátlan volt a csávó a pultnál. Mondjuk, ha nem kérdezed meg, biztos nem ismertelek volna fel, amikor két hónapja találkoztunk. Nem érdekes, hogy akkor az eindhoveni géphez voltál beosztva, most meg a reykjavíkihez?

Eindhovenben is meggyűlt a bajom a csomaggal, amennyiben alig tudtam felcihelődni vele az Edébe induló vonatra. És a leszállás! Durvákat károm-

kodva érkeztem meg a kedves kis protestáns helyre. Most, hogy visszagon-
dolk rá, elfog a nosztalgia. Még az érkezéssel kapcsolatban is.

Mikor letelt a félévünk, elhatároztuk, hogy tartjuk majd egymással a
kapcsolatot. Kitaláltuk, hogy ennek Rózi lesz a szimbóluma. Kisorsoltuk,
ki vigye magával. Az a megállapodás, hogy akinél van, az kábé egy év múl-
va meglátogat valakit, és egy évre nála hagyja a pipát. Utána majd ő viszi
tovább. Gyorsan rájöttünk, hogy ez így egyirányú dolog lesz, hiszen csak
hárman vagyunk. Ha én viszem Herpának, Herpa Jenkának, Jenka pedig
nekem, akkor nekem megint Herpához kéne mennem, és így tovább. Ezért
felhatalmáztuk magunkat, hogy változtathatunk, és ezen senki nem sértőd-
het meg. Adott esetben akár éveig mehet egy Herpa–Jenka–Herpa–Jenka
látogatássorozat, simán kihagyhatnak, de hát miért tennék, nem teszik,
igyekszünk tartani az arányt. Én ugyanolyan szívesen megyek Reykjavíkba,
mint Ostravába. És nekik is mindegy.

Úgy alakult, hogy amikor elbúcsúztunk egymástól, nálam maradt Rózi.
Gyufákat húztunk, én vettem el a rövidet. Egy évvel később az első utam
Jenkához vezetett. Előtte leleveleztünk mindent, kicsit meglepett, hogy
Jaroslavval úgy döntöttek, Ostravában fognak élni. Tudom, szerinted már
csak a sör miatt is Plzeňbe kellett volna költözniük. Én se értettem, Plzeň
szép és jó, Ostraváról pedig azt mondják – ezt Jenkától tudom –, bányára
épült az egész város, bármikor beomolhat. Ez biztos túlzás, de hát ő tudja.
Szóval olyan lehet ez, hogy na, hol élünk, szerelmem, a mennországban
vagy a pokolban? A pokolban! Volt egy pasim, egyszer megkérdezte egy sö-
rözőben – még lehetett sok helyen cigit kapni –, hogy van-e dohánytermé-
kük. A pincér mondta neki, hogy van, piros Marlboro és sárga Multi, melyik
legyen? A pasim röhögött, hogy milyen sárga Multi, hát az hegyi levegő.
*Olyan, mintha azt mondanád, van egy Iniestátok meg egy Torghellétek, mi
a kérdés?* Mindketten nevettek, ez azt jelentette, hogy Marlborót kér. Ezek
focisták, ugye? Gondoltam.

Szóval a lényeg, hogy Jaroslav el akart menni Plzeňből, nem szerette vala-
miért, ezért Ostravába költöztek. Szép lakásuk van. Jenka terhes volt. Há-
rom napot töltöttem náluk, érdekes módon nem annyira az emlékeket idéz-
gettük, inkább beszélgettünk mindenféléről. Nem nagyon értik, mi történik
mostanában Magyarországon. Mondtam, hogy én sem. A megállapodásnak
megfelelően ott hagytam Rózit. Jenka egy évvel később elvitte Reykjavíkba.
Aztán Herpa jött ide hozzám, és én utána máris azt gondoltam, megfordítom
a sorrendet, Ostravában voltam már, Izlandon nem. Tehát egy évvel később
odautaztam. Gondoltam, Jenka úgyis a babájával van elfoglalva, de azért ír-
tam neki, nehogy megbántódjon. Miközben megbeszéltük, hogy azt nem lehet.

Izlandon egy kis meglepetés várt. Nem Herpa jött ajtót nyitni. Messzi-
ről felismertem az összetéveszthetetlen basszus angot. Kiderült, hogy Ede
után Herpa addig levelezett Pietróval, míg össze nem jöttek. Pontosabban
már Edében is e-mailezgettek, csak azt akkor nem árulta el nekünk. Na de
e-mailen nincs hang, akkor tehát nem az orgánum az ok. Majdnem rákér-
deztem ott, náluk, vízpipázás közben, hogy ha nem a hangjába szeretett
bele a barátnőm, akkor vajon mibe, de szerencsére aztán mégse bizonyultam

ekkorá parasztnak. Elmesélték a történetüket. Én meg elmondtam nekik, hogy találkoztam veled a reptéren. Szaroztál a vízipipa miatt, hogy az lehet kézipoggyász, vagy sem.

És most itt van, és most már azt is tudod, hogy Rózi a neve. Délután hozta Jenka és Jaroslav, épp csak letették, aztán mentek a hotelbe, este jönnek majd vissza. Jenka mesélte, hogy egy éve Herpa Pietróval együtt utazott el hozzá. Jaroslav összebarátkozott Pietróval. Tovább maradtak a tervezettnél. Herpa nemrég írta meg neki, hogy januárban elutaztak Olaszországba, Pietro ragaszkodott hozzá, hogy megmutassa Jenkának, hol nőtt fel. Bejárták gyerekkorának minden fontos helyszínét. Már indultak volna vissza Izlandra, amikor rosszul lett. Addig is köhögött, de nem vették komolyan, nem tudták, hogy koronavírusos. Három hét múlva halt meg egy olasz kórházban. Ugyanabban a városban, ahol született. Ugyanabban az épületben.

Cseresznyés ízűt fogunk szívni este, Jenka olyat hozott, mindig azt szerette a legjobban. Arra gondoltam, most, hogy ez történt, mindannyian meglátogathatnánk Herpát. Együtt mehetnénk. Jenka, Jaroslav, te meg én. Persze csak ha ma szimpatikusak lesztek egymásnak. Óvatosan vedd ki a hűtőből az Unicumot, nehogy összetörd a spárgát, holnap abból lesz az ebéd, és vigyázz Rózira, nehogy leverd, azt az egyet soha nem tudnám megbocsátani neked.

Szerzőink könyvei

